

DEVLET İHALE KANUNU

Kanun Numarası: 2886

Kanun Kabul Tarihi: 08/09/1983

Resmi Gazete Tarihi: 10/09/1983

Resmi Gazete Sayısı: 18161

BİRİNCİ KISIM: GENEL ESASLAR

KAPSAM:

Madde 1 - Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve ta'ima i'leri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.

Birinci fıkrada sayılan daire ve idarelere bağlı döner sermayeli kurulu'lar ile özel kanunlarla veya özel kanunların vermi° olduğu yetkiyle kurulmu° bulunan fonların yukarıda belirtilen i°lerinin nasıl yapılacağı Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir.

İLKELER:

Madde 2 - Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi °ekilde, uygun °artlarla ve zamanında kar°ılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

Ba°ka ba°ka istekliler tarafından kar°ılanması mutata olan muhtelif i°ler bir eksiltmede toplanamaz. Ancak, ihalelerinin ayrı ayrı yapılacağı açıklanmak suretiyle ilanları birarada yapılabilir.

Bu Kanunda yazılı hallerden yararlanmak amacıyla ihale konusunu olu'turan i°ler kısımlara bölünemez. Ancak, istekli çıkmadığı takdirde, alım °ekillerini deği°tirecek mahiyette olmamak üzere önemli i°lerin kısımlara ayrılması mümkündür.

İhaleler kesin zaruret olmadıkça i°in mahiyetine göre en uygun fiyatla temini mümkün olan mevsimlerde yapılır.

Arsası temin edilmemi°, mülkiyet ve kamula°tırma i°lemleri tamamlanmamı° olan ve gerekli olduğu halde imar durumu, tip yapılar da tatbikat, diğerlerinde avan projeleri ve bunlara dayalı ke°ifleri bulunmayan yapım i°lerinde ihaleye çıkılamaz.

(Ek fıkr a: 02/03/1984 - 2990/1 md.) Ancak, arsa temin edilmesi, mülkiyet ve kamula°tırma i°lemlerinin tamamlanması °artı; bina ve benzeri mahiyetteki in°aatlar dı°ındaki ihalelerde aranmaz.

İHALE YETKİLİSİ:

Madde 3 - Bu Kanunda yazılı i°leri yaptırmaya ve ve ihaleye, idarelerin ita amirleri yetkilidir.
TANIMLAR:

Madde 4 - Bu Kanunun uygulanmasında:

Alım, Satım: Ta°ınır ve ta°ınmaz mallar ile her türlü ihtiyaç maddeleri, hizmet ve hakların alım ve satımını,

Hizmet: Kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre çalıştırılan aylıklı, ücretli, yevmiyeli ve sözleşmeli personel istimdami hariç olmak üzere gerçek veya tüzelki°ilere ücret kar°ılığında yaptırılan ara°tırma, sondaj, imalat, prototip imalat, istik°af, etüt, harita plan, proje, kontrollük, mü°avirlik ve benzeri her türlü hizmetleri,

Yapım: Her türlü in°aat, ihzarat, imalat, sondaj, tesisat, onarım, yıkma, değı°irme, iyile°irme, yenile°irme ve montaj i°lerini,

Kira: Ta°ınır ve ta°ınmaz malların ve hakların kiralanmasını veya kiraya verilmesini,

Trampa ve Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisi: Borçlar Kanunu ile Türk Medeni Kanununun trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile ilgili maddelerinde gösterilmi° i°lemleri,

Ta°ıma: Yükleme, ta°ıma, bo°altma, depolama ve bunlara ili°kin ambalaj i°lerini,

Tahmin edilen bedel: İhale konusu olan i°lerin tahmin edilen bedelini ve yapım i°lerinde ke°if bedelini,

Uygun bedel: Artırmalarda, tahmin edilen bedelden a°ağı olmamak üzere, teklif edilen bedellerin en yüksekini; eksiltmelerde tahmin edilen bedeli geçmemek üzere, teklif edilen bedellerin tercihe layık görülenini, bedel tahmini yapılamayan ihalelerde teklif edilen bedellerin uygun görülenini,

İdare: İhaleyi yapan daire, kurum ve kurulu°ları,

İstekli: İhaleye katılan gerçek veya tüzelki°i veya ki°ileri,

İhale: Bu Kanunda yazılı usul ve °artlarla, i°in istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve yetkili mercilerin onayı ile tamamlanan sözleşmeden önceki i°lemleri,

Müteahhit: Üzerine ihale yapılan istekli veya isteklileri,

Mü°teri: Artırma sonunda kendisine ihale yapılan istekli veya isteklileri,

°artname: Yapılacak i°lerin genel, özel, teknik ve idari esas ve usullerini gösteren belge veya belgeleri,

Sözle°me: İdare ile müteahhit veya mü°teri arasında yapılan yazılı anlaşmayı, ifade eder.

İHALEYE KATILABİLME ŞARTLARI:

Madde 5 - Bu Kanuna göre yapılacak ihalelere katılabilmek için kanuni ikametgah sahibi olmak, gerekli nitelik ve yeterliği haiz bulunmak, istenilen teminat ve belgeleri vermek zorunludur.

İHALEYE KATILAMAYACAK OLANLAR:

Madde 6 - Aağıdaki ahıslar doğrudan veya dolaylı olarak ihalelere katılamazlar:

1. İhaleyi yapan idarenin;

a) İta amirleri,

b) İhale i°lemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanlar,

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ahısların e°leri ve ikinci dereceye kadar (ikinci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,

d) (Deği°ik alt bent: 02/03/1984 - 2990/2 md.) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen ahısların ortakları (bu ahısların yönetim kurullarında görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç).

2. Bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmı° olanlar.

ŞARTNAMELER:

Madde 7 - İhale konusu i°lerin her türlü özelliğini belirten °artname ve varsa ekleri idarelerce hazırlanır.

Bu °artnamelerde i°in mahiyetine göre konulacak özel ve teknik °artlardan ba°ka genel olarak aağıdaki hususların da gösterilmesi zorunludur:

a) İ°in niteliği, nevi ve miktarı,

b) Ta°ınmaz malların satı°ı, kiraya verilmesi, trampa edilmesi ve üzerlerinde mülkiyetin gayri aynı hak tesisinde tapu kayıtlarına göre yeri, sınırı, yüzölçümü, varsa pafta, ada ve parsel numarası ve durumu,

c) Tahmin edilen bedeli, geçici teminat miktarı ve kesin teminata ait °artlar,

d) İ°in yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma °ekil ve °artları,

e) İ°e ba°lama ve i°i bitirme tarihi, gecikme halinde alınacak cezalar,

f) İsteklilerde aranan °artlar ve belgeler,

g) İhaleyi yapıp yapmamakta ve uygun bedeli tespitte idarenin serbest olduğu,

h) İhale kararının karar tarihinden itibaren en geç 15 i°günü içinde ita amirince onaylanacağı veya iptal edilebileceği,

- i) Vergi, resim ve harçlarla sözleşme giderlerinin kimin tarafından ödeneceği,
- j) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı,
- k) Sözleşme konusu işlerin malzeme veya birim fiyatlarındaki değişiklikler nedeniyle eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği,
- l) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları,
- m) İşin süresinden önce bitirilmesinde fayda görülen hallerde erken bitirme primi verilecekse miktarı, şartları ve ödeme şekli,
- n) İhtilafların çözüm şekli.

ŞARTNAME GENEL ESASLARI:

Madde 8 - Bakanlar Kurulu:

- a) Tip şartnamelerin genel ve ortak esaslarını belirlemeye,
- b) Şartnamelere konulmak üzere 7 nci maddede sayılan hususlarla ilgili veya bunlar dışındaki konularda genel esaslar tespit etmeye, Yetkilidir.

İKİNCİ KISIM: İHALE İŞLEMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM: İHALEYE HAZIRLIK

TAHMİN EDİLEN BEDELİN TESPİTİ:

Madde 9 - Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden sorulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.

Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır.

BEDELİN TAHMİN EDİLEMESİ:

Madde 10 - Sınai ve teknolojik zorunlulukların gerektirdiği durumlarda ilgili bakanın onayı alınmak suretiyle, bedel tahmini yapılmadan kapalı teklif usulüyle ihale yapılabilir.

ONAY BELGESİ:

Madde 11 - (Değişik fıkra: 02/03/1984 - 2990/3 md.) İhalesi yapılacak her iş için bir onay belgesi hazırlanır. Onay belgesinde, ihale konusu olan işin nevi, niteliği, miktarı, varsa proje numarası, tahmin edilen bedeli, kullanılabilir ödenek tutarı, avans ve fiyat farkı verilecekse şartları, ihalede uygulanacak usul, yapılacaksa ilanın şekli ve adedi, alınacaksa geçici teminat miktarı belirtilir.

Onay belgesinde ayrıca, artname ve eklerinin bir bedel karşılığında verilip verilmeyeceği, bedel karşılığı verilecekse bedelin ne olacağı gösterilir.

ARTNAMELERİN VERİLMESİ:

Madde 12 - İhalesi yapılacak ie ait artnameler ve ekleri, özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, ilgili idarelerce hazırlanır ve tasdikli örneklere bedelsiz veya özelliklerine göre idarelerce takdir edilecek bir bedel karşılığında isteyenlere verilir.

Şartname ve ekleri idarede bedelsiz görülebilir.

İHALE KOMİSYONLARI:

Madde 13 - (Değişik fıkra: 02/03/1984 - 2990/4 md.) İta amirleri, ilgili idarenin memurlarından birinin başkanlığında idareden, yapım ilerinde için ehli veya uzmanı olmak şartıyla, en az bir kişi ve maliye memurunun katılmasıyla kurulacak komisyonları görevlendirirler.

Askeri ihale komisyonlarının kaç kişiden ibaret olacağı ve nasıl kurulacağı Milli Savunma ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca ıkarılacak bir kararname ile tespit edilir.

TBMM, Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay Başkanlığında teşkil edilecek satınalma komisyonlarında maliye memurluğu görevi, bu kuruluşların saymanlık ilerini yürüten muhasebe müdürü veya vazifelendireceği bir memur tarafından yerine getirilir.

Askeri ihale komisyonları ile diğer ihale komisyonlarına katılacak maliye memuru, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usule göre tespit edilir.

İl zel idarelerine ait ihaleler, il daimi encümenince, belediyelere ait ihaleler belediye encümenince bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

Komisyonlara yardımcı olmak üzere, ihale kararlarına katılmamak şartı ile gereği kadar memur ve uzman da görevlendirilebilir.

KOMİSYONLARIN ÇALIŞMASI:

Madde 14 - İhale komisyonları eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Oyların eşit olması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta kabul edilir. Kararlarda ekimsiz kalınmaz. Muhalif kalan ye karşı oy gerekçesine kararın altına yazarak imzalamak zorundadır. Komisyon bakan ve yeleri, oy ve kararlarından sorumludurlar.

İHALE İŞLEM DOSYASININ DÜZENLENMESİ:

Madde 15 - İhale suretiyle yapılacak iler için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada onay belgesi, varsa tahmin edilen bedele ilişkin hesap tutanağı, artname ve ekleri, gerekli projeler, ilana ilişkin belge ve gazete nüshaları, sözleşme tasarısı ile saklanması yarar görülen diğer belgeler bulunur.

Şartnamelerde tekniğe uygun olmayan veya gerçekleşmesi mümkün bulunmayan kayıt ve şartların bulunduğu anlaşıldığı takdirde, komisyonlar ilgili idareye artnameleri düzelttirmek üzere ihaleyi

erteler. Bu durumda ihale, yeniden düzenlenecek °artnameye ve 19 uncu madde uyarınca yapılacak ilana göre göre yürütülür.

(Son fıkra mülga: 02/03/1984 - 2990/5 md.)

İSTEKLİLERDE ARANACAK NİTELİKLER VE İSTENECEK BELGELER:

Madde 16 - İdarece ihalelerin en elveri°li ko°ullarla sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla, isteklilerde belirli mali ve teknik yeterlik ve nitelikler aranabilir. Bunları tespiti yarayan belgelerin neler olduğu, °artnamelerde gösterilir.

İstekliler °artnamelerde yazılı belgeleri eksiksiz vermek ve Türkiye'de tebligat için adres göstermek zorundadır.

Yapım işleriyle her türlü etüt, proje, kontrollük ve müşavirlik hizmetlerine ait ihalelerde, isteklilerde aranacak niteliklerin ve istenecek belgelerin neler olacağı, ne yolda ve kimlerce verileceği ve müteahhit sicillerinin ne biçimde tutulacağı ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanacak tüzükte gösterilir.

İHALENİN İLANI

Madde 17 - İhale konusu olan i°ler a°ağıdaki esas ve usullere göre isteklilere ilan yoluyla duyurulur:

1. İhalenin yapılacağı yerdeki ilanlar:

a) Günlük gazete çıkan yerlerde ihaleler, ihalenin yapılacağı yerde çıkan gazetelerde en az bir gün aralıkla yayınlanmak suretiyle iki defa duyurulur.

Gazete ile yapılacak ilk ilan ile ihale günü arası 10 günden, son ilan ile ihale günü arası 5 günden az olamaz.

b) Günlük gazete çıkmayan yerlerdeki ihalelerde ilan, bu fıkranın (a) bendindeki süreler içinde ilgili idare ile hükümet ve belediye binalarının ilan tahtalarına asılacak yazılar ve belediye yayın araçları ile yapılır. Bu i°lemler bir tutanakla belgelenir. Bu yerlerde en çok 7 gün aralıklarla gazete çıkıyorsa ayrıca gazete ile bir defa ilan yapılır.

2. Diğer °ehirlerde yapılacak ilanlar:

Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktarı a°an ihale konusu i°ler (1) numaralı fıkraya göre yapılacak ilanlardan ba°ka, trağı göz önüne alınarak ili Basın - İlan Kurumunca tespit olunacak günlük gazetelerden birinde, ihale tarihinden an az 10 gün önce bir defa daha ilan edilir.

3. Resmi Gazete ile yapılacak ilanlar:

Tahmin edilen bedeli (2) numaralı fıkra uyarınca belirlenecek miktarın üç katını a°an ihale konusu i°ler, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defada Resmi Gazete'de ilan edilir.

4. İdareler, işin önem ve özelliğine göre bu ilanları yurt içinde ve yurt dışında çıkan başka gazeteler veya öteki yayın araçları ile de ayrıca yayınlatabilirler.

5. Pazarlık usulü ile yapılacak ihaleler için idareler, ilan yapıp yapmamakta serbesttirler.

İLANLARDA BULUNMASI ZORUNLU HUSUSLAR:

Madde 18 - İlanlarda a°ağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur.

- a) İhale konusu olan i°in niteliği, yeri ve miktarı,
- b) °artname ve eklerinin nereden ve hangi °artlarla alınacağı,
- c) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte ve hangi usulle yapılacağı,
- d) Varsa tahmin edilen bedel ve geçici teminat miktarı,
- e) İsteklilerden aranılan belgelerin neler olduğu,
- f) Kapalı teklif usulüyle yapılacak ihalelerde, tekliflerin hangi tarih ve saatte kadar nereye verileceği.

ŞARTNAME VE EKLERİNDE DEĞİŞİKLİK HALİNDE İLAN:

Madde 19 - İlan yapıldıktan sonra °artname ve eklerinde değı°iklik yapılamaz. Değı°iklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilanlar geçersiz sayılır ve i° yeniden aynı °ekilde ilan olunur.

İLANIN UYGUN OLMAMASI:

Madde 20 - 17 ve 18 inci maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilanlar geçersizdir. Bu durumda ilan yenilenmedikçe ihale yapılamaz.

İlanların geçersizliği ihale yapıldıktan sonra anla°ılırsa, ihale veya sözleşme feshedilir. Ancak, i°de ivedilik ve ihalede Devletin yararı varsa, ihale ve sözleşme Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve birinci derece ita amirinin onayı ile geçerli sayılabilir.

İhalenin veya sözleşmenin bozulması halinde, müteahhit veya mü°terinin fesih tarihine kadar yapmı° olduğu gerçek masrafları ile, varsa, tahakkuk etmi° hakedi°leri verilir.

İLANI SAKINCALI GÖRÜLEN HUSUSLAR:

Madde 21 - Askeri İhaleler ile Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Milli İstihbarat Te°kilatına ait ihaleler için yapılacak ilanlarda birinci derece ita amiri tarafından sakıncalı görülen hususlara yer verilmez.

YABANCI ÜLKELERDE İLAN:

Madde 22 - İdarelerince yabancı ülkelerdeki isteklilerin de girmesi yararlı görülen ihaleler için yeterli rekabeti sağlayacak biçimde yabancı ülkelerde ilan yapılabilir. Bu ilan ihale gününden en az 45 gün önce yapılır. İlanla ilgili usul ve yöntemler Milli Savunma, Dı°ileri, Bayındırlık,

Ticaret ve Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıklarının görüşü alınarak, Maliye Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

İHALENİN TATİL GÜNÜNE RASTLAMASI:

Madde 23 - İhale için tespit olunan tarih, tatil gününe rastlamısa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk i°gününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalı°ma saati deği°se de ihale ilan edilen saatte yapılır.

TEKLİFLERİN AÇILMA ZAMANI:

Madde 24 - Tekliflerin açılma zamanı, idarelerin çalı°ma saati içinde olmak üzere tespit edilir. Açılma zamanı için, Posta, Telgraf, Telefon (PTT) veya Türkiye Radyo Televizyon (TRT) idarelerinin saat ayarı esas alınır. Teklifler açılmaya ba°landıktan sonra, çalı°ma saatine bağlı kalmaksızın i°leme devam olunur.

GEÇİCİ TEMİNAT:

Madde 25 - (Değişik fıkra: 17/09/2004 - 5234 S.K./9.mad) *1* *2* İsteklilerden, ihale konusu olan işin tahmin edilen bedelinin % 3'ü oranında geçici teminat alınır. 10 uncu madde uyarınca yapılacak ihalelerde geçici teminat teklif edilen bedelin, tasfiye idaresince yapılan taşınır mal satışlarında ise satışa esas bedelin % 3'ünden az olamaz.

Pazarlık usulü ile yapılacak ihalelerde, geçici teminat alıp almamakta idareler serbesttir.

TEMİNAT OLARAK KABUL EDİLECEK DEĞERLER:

Madde 26 - Geçici veya kesin teminat olarak kabul edilecek değerler a°ağıda gösterilmi°tir

a) Tedavüldeki Türk Parası,

b) (Değişik bend: 17/09/2004 - 5234 S.K./9.mad) *1* *2* Bankalar ve özel finans kurumlarının verecekleri süresiz teminat mektupları,

c) (Değişik bend: 17/09/2004 - 5234 S.K./9.mad) *1* *2* Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler (Nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde anaparaya tekabül eden satış değerleri esas alınır).

Bankalarca ve özel finans kurumlarınca *3* *2* verilen teminat mektupları dı°ndaki teminatların istekliler tarafından mal sandıklarına yatırılması zorunlu olup, bunlar komisyonlarca teslim alınmaz. Üzerlerine ihale yapılanların teminat mektupları ihaleden sonra mal sandıklarına teslim edilir ve üzerlerine ihale yapılmayan isteklilerin geçici teminatları hemen geri verilir.

Her ne suretle olursa olsun idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(Ek fıkra: 17/09/2004 - 5234 S.K./9.mad) *1* *2* Bu Kanun kapsamında teminat olarak kabul edilecek geçici, kesin ve avans teminat mektuplarının kapsam ve şeklini tespiti Maliye Bakanlığınca yetkilidir.

TEMİNAT MEKTUPLARI:

Madde 27 - Bankaların bu Kanun kapsamındaki i°ler için verecekleri geçici, kesin ve avans teminat mektuplarının sermaye ve yedek akçelerinin durumlarına göre miktar ve kapsamlarını ve °eklini tespiti Maliye Bakanlığı yetkilidir. Kanun, kararname, tüzük ve yönetmeliklere aykırı olarak düzenlenmi° banka teminat mektupları kabul edilmez. Üzerinde suç unsuru tespit edilen teminat mektupları gerekli kovu°turma yapılması için Maliye Bakanlığına intikal ettirilir. Her teminat mektubunda daha önce ilgili banka °ubesince verilen teminat mektupları toplamı ile aynı °ubenin limitlerinin de gösterilmesi zorunludur. Yabancı bankaların ve benzeri kredi kurulu°larının kontrgarantilerine dayanarak bankaların verecekleri teminat mektupları, yukarıdaki miktarlara dahil değildir.

İKİNCİ BÖLÜM: TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE İHALE KARARLARI

UYGUN BEDELİN TESPİTİ:

Madde 28 - Artırmalarda uygun bedel; tahmin edilen bedelden a°ağı olmamak üzere teklif edilen bedellerin en yükseğidir.

Eksiltmelerde uygun bedel; tahmin edilen bedeli geçmemek °artı ile, teklif edilen bedellerin tercihe layık görülenidir.

Kapalı teklif usulüyle yapılan ihalelerde; bedel tahmini yapılmı°sa uygun bedel, teklif edilen bedellerden tahmin edilen bedeli geçmemek °artıyla tercihe layık görüleni; bedel tahmini yapılmamı°sa uygun bedel, teklif edilen bedellerin tercihe layık görülenidir. Tercih gerekçeleri kararlarda belirtilir. Ancak, bedel tahmini yapılmamı° kapalı teklif usulü ihalelerde, ihalenin geçerli sayılması bizzat ilgili bakanın onayına bağlıdır.

Milli firmalar lehine hangi orana kadar ayırım yapılabileceği Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

(Deği°ik fıkra: 02/03/1984 - 2990/6 md.) Uygun bedelin tercihinde kullanılacak kriterler ile eksiltmelerde kabul edilecek azami indirim miktar veya oranları; i°in niteliği, nevi ve miktarı, birim fiyatları, istekli tarafından talep edilen avans miktarı ve isteklinin buna benzer teknik ve mali yeterliği ile ilgili diğer hususlar da gözönünde bulundurulmak ve gerektiğinde diğer bakanlıkların da görü°leri alınmak suretiyle her yıl Bayındırlık ve İskan Bakanının koordinatörlüğünde Milli Savunma, Maliye ve Gümrük, Tarım Orman ve Köy İ°leri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlarınca tespit olunarak Resmi Gazete'de yayımlanır.

KOMİSYONLARIN İHALEYİ YAPIP YAPMAMAKTA SERBEST OLMASI:

Madde 29 - Komisyonlar gerekçesini belirtmek suretiyle ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. Komisyonların ihaleyi yapmama kararı kesindir.

KARARLARDA BELİRTİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR:

Madde 30 - İhale komisyonlarınca alınan kararlar, komisyon ba°kan ve üyelerinin adları, soyadları ve esas görevleri belirtilerek imzalanır.

Kararlarda isteklilerin isimleri, adresleri, teklif ettikleri bedeller, ihalenin hangi tarihte ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamı° ise nedenleri belirtilir.

İHALE KARARLARININ ONAYI VEYA İPTAL EDİLMESİ:

Madde 31 - İhale komisyonları tarafından alınan ihale kararları, ita amirlerince karar tarihinden itibaren en geç 15 i°günü içinde onaylanır veya iptal edilir.

İta amirince karar iptal edilirse ihale hükümsüz sayılır.

KESİNLEŞEN İHALE KARARLARININ BİLDİRİLMESİ:

Madde 32 - İta amirince onaylanan ihale kararları, onaylandığı günden itibaren en geç 5 i°günü içinde, üzerine ihale yapılabilecek veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır.

İhale kararlarının ita amirince iptal edilmesi halinde de, durum istekliye aynı °ekilde bildirilir.

ZAM VE İNDİRİM TEKLİFLERİ:

Madde 33 - Teklifler verildikten sonra bu Kanunda yazılı haller dı°ında zam veya indirim teklifleri kabul edilmez.

İHALEDE HAZIR BULUNMAYAN İSTEKLİLER:

Madde 34 - İhale sırasında hazır bulunmayan veya noterden tasdikli vekaletnameyi haiz bir vekil göndermeyen istekliler, ihalenin yapılabilecek tarzına ve sonucuna itiraz edemezler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: İHALE USULLERİ

İHALE USULLERİNİN NELER OLDUĞU:

Madde 35 - Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı i°lerin ihalelerinde a°ağıdaki usuller uygulanır:

- a) Kapalı teklif usulü,
- b) Belli istekliler arasında kapalı teklif usulü,
- c) Açık teklif usulü,
- d) Pazarlık usulü,
- e) Yarı°ma usulü.

İ°in gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağı, bu Kanun hükümlerine uyularak idarelerince tespit edilir.

İHALELERDE KAPALI TEKLİF USULÜNÜN ESAS OLDUĞU :

Madde 36 - Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı i°lere ili°kin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen i°ler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen i°ler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan i°ler pazarlık, 52 nci maddede gösterilen i°ler de yarı°ma usulüyle yaptırılabilir.

KAPALI TEKLİF USULÜ

TEKLİFLERİN HAZIRLANMASI :

Madde 37 - Kapalı teklif usulünde teklifler yazılı olarak yapılır. Teklif mektubu, bir zarfa konulup kapatıldıktan sonra zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı ve tebligata esas olarak göstereceği açık adresi yazılır. Zarfın yapı°tırılan yeri istekli tarafından imzalanır veya mühürlenir. Bu zarf geçici teminata ait alındı veya banka teminat mektubu ve istenilen diğer belgelerle birlikte ikinci bir zarfa konularak kapatılır. Dı° zarfın üzerine isteklinin adı ve soyadı ile açık adresi ve teklifin hangi i°e ait olduğu yazılır.

Teklif mektuplarının istekli tarafından imzalanması ve bu mektuplarda °artname ve eklerinin tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen fiyatın rakam ve yazı ile açık olarak yazılması zorunludur. Bunlardan herhangi birine uygun olmayan veya üzerinde kazıntı, silinti veya düzeltme bulunan teklifler reddolunarak hiç yapılmamı° sayılır.

TEKLİFLERİN VERİLMESİ:

Madde 38 - Teklifler ilanda belirtilen saate kadar, sıra numaralı alındılar kar°ılığında komisyon ba°kanlığına verilir. Alındı numarası zarfın üzerine yazılır. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Bu takdirde dı° zarfın üzerine komisyon ba°kanlığının adresi ile hangi i°e ait olduğu, isteklinin adı ve soyadı ile açık adresi yazılır. Posta ile gönderilecek tekliflerin ilanda belirtilen saate kadar komisyon ba°kanlığına ula°ması °arttır. Postadaki gecikme nedeniyle i°leme konulmayacak olan tekliflerin alını° zamanı bir tutanakla tespit edilir.

Komisyon ba°kanlığına verilen teklifler herhangi bir sebeple geri alınamaz.

DIŞ ZARFLARIN AÇILMASI:

Madde 39 - Tekliflerin açılma saati gelince, kaç teklif verilmi° olduğu bir tutanakla belirtildikten sonra dı° zarflar hazır bulunan istekliler önünde alını° sırasına göre açılarak, istenilen belgelerin ve geçici teminatın tam olarak verilmi° olup olmadığı aranır. Dı° zarfın üzerindeki alındı sıra numarası iç zarfın üzerine de yazılır.

Belgeleri ile teminatı usulüne uygun ve tam olmayan isteklilerin teklif mektubunu ta°ıyan i° zarfları açılmayarak ba°kaca i°leme konulmadan, diğer belgelerle birlikte kendilerine veya vekillerine iade olunur. Bunlar ihaleye katılamazlar.

İÇ ZARFLARIN AÇILMASI VE SON TEKLİFLERİN ALINMASI:

Madde 40 - Teklif mektuplarını ta°ıyan iç zarflar açılmadan önce, ihaleye katılacaklardan ba°kası ihale odasından çıkarılır. Bundan sonra zarflar numara sırası ile açılarak, teklifler komisyon ba°kanı tarafından okunur veya okutulur ve bir listesi yapılır. Bu liste komisyon ba°kanı ve üyeleri tarafından imzalanır.

°artnameye uymayan veya ba°ka °artlar ta°ıyan veya 37 nci maddenin son fıkrası hükmüne uygun olmayan teklif mektupları kabul edilmez.

(Ek fıkra : 31/01/2007 - 26420 S.R.G 5577 S.K./1.mad) Kapalı teklif usûlü ile yapılan artırma ihalelerinde; geçerli en yüksek teklifin altında olmamak üzere, oturumda hazır bulunan isteklilerden sözlü veya yazılı teklif alınmak suretiyle ihale sonuçlandırılır.

(Ek fıkra : 31/01/2007 - 26420 S.R.G 5577 S.K./1.mad) Ancak, geçerli teklif sayısının üçten fazla olması durumunda bu işlem, geçerli en yüksek teklif üzerinden, oturumda hazır bulunan en yüksek üç teklif sahibi istekliyle, bu üç teklif ile aynı olan birden fazla teklifin bulunması halinde ise bu istekliler dahil edilmek suretiyle yapılır.

(Ek fıkra : 31/01/2007 - 26420 S.R.G 5577 S.K./1.mad) Komisyon, uygun gördüğü her aşamada oturumda hazır bulunan isteklilerden yazılı son tekliflerini alarak ihaleyi sonuçlandırabilir. Bu husus, ihale komisyonunca ikinci bir tutanakla tespit edilir.

İHALE SONUCUNUN KARARA BAĞLANMASI :

Madde 41 - 40 ıncı madde gereğince kabul edilen teklifler incelenerek :

- a) İhalenin yapıldığı, ancak ita amirinin onayına bağlı kaldığı
- b) Tekliflerin daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesi için süreye ihtiyaç duyulduğu ve °artnamelerde daha uzun bir süre öngörülmemi° ise ihalenin 15 günü geçmemek üzere başka bir güne bırakıldığı,
- c) İhalenin yapılmadığı,

Hususlarından birine karar verilir ve bu husus gerekçeli bir karar veya karar özeti halinde yazılarak, komisyon başkan ve üyeleri tarafından imzalanır ve durum hazır bulunanlara bildirilir.

TEKLİFLERİN AYNI OLMASI:

Madde 42 - (Mülga madde : 31/01/2007 - 26420 S.R.G 5577 S.K./2.mad)

İHALENİN YAPILAMAMASI

Madde 43 - Kapalı teklif usulü ile yapılan ihalelerde, istekli çıkmadığı veya teklif olunan bedel komisyonca uygun görülmediği takdirde, ya yeniden aynı usulle ihale açılır veya idare yararı görüldüğü takdirde, ihalenin biti° tarihinden itibaren 15 gün içinde i° pazarlıkla yaptırılır.

İ°in pazarlığa bırakılması halinde °artnamede belirtilen nitelik ve °artların aynen muhafazası zorunludur. Yeni ihale yapıncaya kadar geçecek günler içinde aynı nitelikler korunarak günlük ihtiyaçlar oranında pazarlıkla mal alınabilir. Ancak ihale, °artnamede belirtilen nitelikte mal bulunmaması sebebiyle geri kalmı° ise günlük ihtiyaçlar °artnameye bağlı kalmaksızın temin edilebilir.

BELLİ İSTEKLİLER ARASINDA KAPALI TEKLİF USULÜ

BELLİ İSTEKLİLER ARASINDA YAPILACAK İHALELER:

Madde 44 - (Deği°ik madde: 02/03/1984 - 2990/7 md.)

Uçak, harp gemisi, harp mühimmatı, elektronik cihaz, askeri tesisat ve levazımat, silah ve malzeme sistemleri, savunma sanayii ile ilgili faaliyetler ve bunlara ait her türlü yedek parça alımı; barajlar, enerji santralleri, sulama tesisleri, limanlar, rıhtımlar, hava meydanları, demiryolları, lokomotifler, karayolları, tüneller, köprüler, akaryakıt tesisleri, özelliği bulunan yapım işleri bedii ve teknik hususiyetleri taşıyan sanat işleri, kentlerin ulaşım sistemlerine ilişkin planlar, kentlerin harita, nazım ve imar planları, su, kanalizasyon ve enerji tesisleri ile bunların etüt ve proje işlerinin ihalesi; diğer ihale usulleri yerine teknik yeterlilikleri ve güçleri idarece kabul edilmiş en az üç istekli arasında kapalı teklif usulü ile yaptırılabilir.

Zorunlu nedenlerle üçten az istekliden teklif almak gerektiği takdirde Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulundan bu hususta ayrıca karar alınması esastır.

Bu madde hükümlerine göre yapılacak ihalelerde, ihaleye katılacak isteklilerin isimleri belirtilmek suretiyle bizzat ilgili veya bağlı bulunulan bakanın onayının alınması zorunludur.

Bu ihalelerle ilan yapılması zorunlu değildir. Gerekli görülen hallerde ihaleye davet edilecek isteklilerin seçimi için 17, 18 ve 19 uncu maddeleri hükümlerine bağlı kalınmaksızın önseçim ilanı yapılabilir.

AÇIK TEKLİF USULÜ

AÇIK TEKLİF USULÜ İLE YAPILABİLECEK İHALELER:

Madde 45 - Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlerden, tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihaleler açık teklif usulüyle yapılabilir.

AÇIK TEKLİF USULÜNÜN UYGULANMASI:

Madde 46 - Açık teklif usulüne göre ihaleler, isteklilerin ihale komisyonları önünde tekliflerini sözlü olarak belirtmeleri suretiyle yapılır.

Ancak; istekliler ilanda belirtilen ihale saatine kadar komisyon başkanlığına ulaşmış olmak esastıyla, 37nci madde hükümlerine uygun olarak düzenleyecekleri tekliflerini iadeli taahhütlü bir mektupla da gönderebilirler.

Teklif sahibi komisyonda hazır bulunmadığı takdirde posta ile gönderilen teklif son ve kesin teklif olarak kabul edilir.

AÇIK TEKLİF USULÜNDE İHALE:

Madde 47 - İlanda belirtilen ihale saati gelince, komisyon başkanı, isteklilerin belgelerini ve geçici teminat verip vermemiş olduklarını inceleyerek, kimlerin ihaleye katılabileceğini bildirir. Katılamayacakların belge ve teminatlarının geri verilmesi kararlaştırılır. Bu işlemler, istekliler önünde, bir tutanakla tespit edilir.

Tutanaktan sonra, ihaleye giremeyecekler ihale yerinden çıkartılır. Diğer istekliler, önce esatnameyi imzaya ve daha sonra, sıra ile tekliflerini belirtmeye çağrılır. Yapılacak teklifler ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve teklif sahipleri tarafından imzalanır.

İlk teklifler bu suretle tespit edildikten sonra, komisyon başkanını, posta ile yapılmı° teklifler varsa okutarak bu tekliflerin de ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılmasını sağlar. Bundan sonra istekliler sıra ile tekliflerde bulunmaya devam ederler. İhaleden çekilen isteklilerin bu durumları ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve imzaları alınır. İlgilinin imzadan çekilmesi halinde durum ayrıca belirtilir.

İhaleden çekilenler yeniden teklifte bulunamazlar.

Teklifler yapıldığı sırada, yapılan indirim veya artırımların i°i uzatacağı anlaşırsa; isteklilerden komisyon huzurunda son tekliflerini yazılı olarak bildirmeleri istenebilir. Daha önce ihaleden çekilmi° olanlar bu durumda yazılı teklif veremezler.

İHALE SONUCUNUN KARARA BAĞLANMASI:

Madde 48 - Sözlü veya yazılı son teklifler alındıktan sonra, ihale 41 inci maddeye göre karara bağlanır.

İHALENİN YAPILAMAMASI:

Madde 49 - Açık teklif usulüyle yapılan ihalelerde istekli çıkmadığı, isteklilerin belgeleri veya son teklifleri uygun görülmediği takdirde, yeniden aynı usulle ihale açılır veya idare yararı görüldüğü takdirde, ihalenin biti° tarihinden itibaren 15 gün içinde i° 43 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dahilinde pazarlıkla yaptırılabilir.

PAZARLIK USULÜ

PAZARLIK USULÜNDE İHALE:

Madde 50 - Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde teklif alınması belli bir °ekle bağlı değildir. İhaleler, komisyon tarafından i°in nitelik ve gereğine göre, bir veya daha fazla istekliden yazılı veya sözlü teklif almak ve bedel üzerinde anla°mak suretiyle yapılır.

Pazarlığın ne suretle yapıldığı ve ne gibi tekliflerde bulunulduğu ve üzerine ihale yapılanların neden dolayı tercih edildiği pazarlık kararında gösterilir.

PAZARLIK USULÜYLE YAPILACAK İŞLER:

Madde 51 - A°ağda yazılı i°lerin ihalesi, pazarlık usulüyle yapılabilir;

a) Yer, özellik (askeri birliklerin kurulu° özellikleri dahil) ve nitelikleri itibariyle her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilecek belli tutarları a°mayan ve süreklilik göstermeyen, bu Kanunun 1 inci maddesinde gösterilen i°ler,

b) Silahlı Kuvvetlerin manevra ve planlı tatbikatları ile sıkıyönetim faaliyetlerinin gerektirdiği ve acele olarak temini zorunlu her türlü ihtiyaçları;

Silahlı Kuvvetler için Genelkurmay Ba°kanlığınca, güvenlik kuvvetleri için İçi°leri Bakanlığınca tespit edilecek özel durumlardaki her türlü ihtiyaçları ve ta°ıma i°leri,

c) (Deği°ik bent: 02/03/1984 - 2990/8 md.) Önceden dü°ünülmesi mümkün olmayan ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine acele olarak yapılması gerekip, kapalı veya açık

teklif usulünün uygulanmasına yeterli süre bulunmayan i°ler; diğer ihale usulleriyle temin edilemeyeceği açıkça belli olan i°ler; bilgisayar alımı, kiralınması, bakım ve onarımı; her çe°it araç ve gerecin yetkili servislerine yaptırılacak periyodik bakım ve onarımları; yedek parça ve lastik alımları,

d) 29 uncu maddeye göre ihalenin yapılmaması veya sözleşmenin bozulması nedeniyle, yeniden yapılacak ihalelerin sonuçlandırılmasına kadar geçecek süre içindeki ihtiyaç maddelerinin alımı,

e) 43 üncü ve 49 uncu maddeler uyarınca, pazarlık usulüyle sonuçlandırılacak i°ler,

f) İdarelerin, mü°tereken veya i°tirak halinde sahibi buldukları ta°ınmaz mallardaki paylarının payda°lara kiraya verilmesi,

g) Kullanı°larının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki ta°ınır ve ta°ınmaz malların kiralınması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralınması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,

h) (Deği°ik bend: 03/07/2003 - 4916 S.K./20. md.) Hazinesinin veya Devlet Su İ°leri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmi° yerlerdeki su ürünleri üretim hakkının, 22/03/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa göre il özel idarelerince kiraya verilmesi,

i) Özellikleri nedeniyle belli isteklilere yaptırılmasında yarar görülen her türlü hizmet, eğitim, ara°tırma, etüt ve proje, planlama, mü°avirlik, ke°if, harita, fotoğraf, film, baskı, sergileme, kontrol, muayene i°leri ile teknik, fikri ve güzel sanatlarla ilgili çalı°mayı gerektiren diğer i°ler,

j) Para, tahvil, senet, pul, altın, gümü°, mücevher gibi kıymetlerle, güzel sanatlarla ilgili veya tarihi değeri bulunan e°yanın özel ambalaj, koruma, sigorta ve ta°ıma i°leri,

k) Çabuk bozulan, saklanması tehlikeli olan, saklama giderleri değerine veya beklemeden doğacak yararına oranla yüksek bulunan malların satımı,

l) Tek ki°i veya firma elinde bulunan ta°ınır mal, hak ve hizmetlerle, belirli ta°ınmaz malların alımı veya kiralınması,

m) Ordu binek ve yük hayvanları ile damızlık olarak veya a°ı, serum üretmek veya kontrol ve ara°tırma i°lerinde kullanılmak üzere hayvan alımı,

n) Milli Güvenlik nedeniyle gizli tutulması zorunluluğu Bakanlar Kurulunca kabul edilen i°ler,

o) Hazineye mal edilmi° batık gemiler ile denize dü°ümü° malların çıkarılması,

p) (Deği°ik bent: 02/03/1984 - 2990/8 md.) Özellikleri nedeniyle yabancı ülkelerden sağlanması zorunlu olan her türlü alım, kiralama, onarım, yaptırma, ke°fettirme, montaj, sigorta, ta°ıma ve hizmet i°leri.

(a), (b), (c), (d), (i), (l) ve (p) bendlerinde yazılı i°ler için °artname düzenlenmesi, tahmini bedel tespiti, teminat alınması ve sözleşme yapılması zorunlu değildir.

(i), (l) ve (p) bendlerinde yazılı i°lerde Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınır.

YARIŞMA USULÜ

YARIŞMA USULÜNÜN UYGULANMASI:

Madde 52 - İdareler her türlü etüt, plan, proje ve güzel sanatlara ili°kin i°leri gerekli görüldüğünde, yarışma ile yaptırabilirler. Bu i°lerin mesleki kontrollük hizmetleri, projesi uygulanacak olan yarışmacıya, pazarlıkla ihale edilebilir.

İdareler kurulu° kanunlarında yer alan i°lere ili°kin yarışmaların yürütülmesiyle ilgili yönetmelikleri hazırlarlar.

Mimarlık, mühendislik proje yarışmalarıyla ilgili yönetmelik Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: SÖZLEŞME

İHALENİN SÖZLEŞMEYE BAĞLANMASI :

Madde 53 - Bütün İhaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşme, idare adına ita amiri tarafından imzalanır.

Bu Kanunda belirtilen özel hallerde sözleşme yapılması zorunlu değildir.

KESİN TEMİNAT:

Madde 54 - Taahhüdün, sözleşme ve °artname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya mü°teriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle %6 oranında kesin teminat alınır. (Ek cümle: 17/09/2004 - 5234 S.K./9.mad) *1* Tasfiye idaresince yapılan taşınır mal satışlarında kesin teminat, ihale bedelinin % 6'sından az olamaz.

Müteahhit veya mü°terinin bu zorunluluğa uymaması halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale bozulur ve varsa geçici teminatı gelir kaydedilir.

Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle de°tirilebilir.

Sözleşmenin yapılmasından sonra geçici teminat iade edilir.

YAPIM İŞLERİNDE KESİN TEMİNAT:

Madde 55 - Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı a°an etüt, proje, kontrollük ve mü°avirlik hizmetleri ile yapım i°lerinde alınmı° bulunan geçici teminat, kesin teminata çevrilir; kesin teminatın geri kalanı müteahhidin hak edi°lerine kar°ı verilecek paralardan %10 alıkonularak kesin teminat tutarına çıkarılır.

Müteahhid isterse teminat olarak kabul edilecek kıymetler üzerinden kesin teminat da verebilir.

Ke°fin ve sözleşmenin dı°ında kalmı° fakat yapılması ihaleden sonra kararla°tırılmı° i°lerle, deği°ken fiyat esasına göre ihale edilmı° i°lerde kesin teminat, artan i° veya fiyat farkı olarak ödenecek bedel oranında artırılır.

KESİN TEMİNATIN GERİ VERİLMESİ:

Madde 56 - Kesin teminatın:

a) Taahhüdün sözleşme ve °artname hükümlerine uygun biçimde yerine getirildiği usulüne göre anla°ıldıktan ve müteahhidin bu i°ten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, Sosyal Sigortalar Kurumundan ili°iksiz belgesinin getirilmesi halinde, tümü;

b) Yapım i°lerinde (a) fıkrasındaki °artlardan ayrı olarak, geçici kabul tutanağının onaylanması ve geçici kabulde görülen kusurların giderilme bedelinin kesin teminatın yarısından fazla olmaması °artıyla, yarısı, kesin kabul i°lemleri tamamlandıktan sonra ise, kalanı;

Müteahhide geri verilir.

Müteahhidin bu i° nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanuni vergi kesintilerinin kesin kabul tarihine kadar ödenmemesi halinde, teminat 54 üncü madde hükmüne göre paraya çevrilerek borçlarına kar°ılık tutulur. Varsa kalanı müteahhide geri verilir.

SÖZLEŞME YAPILMASINDA MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN GÖREV VE SORUMLULUğU :

Madde 57 - Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya mü°teri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmı° sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır.

Satı°lara ili°kin ihalelerde mü°terinin aynı süre içinde ihale bedelini ve mü°teriye ait bulunan vergi, resim ve harçları yatırması, diğer giderleri ödemesi gerekir.

Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale bozulur ve varsa geçici teminat gelir kaydedilir.

TAŞINMAZ MALLARIN MÜŞTERİ TARAFINDAN ADINA TESCİL ETTİRİLMESİ :

Madde 58 - Bedeli, vergi, resim, harç ve diğer masrafları ödemi° olmak °artıyla, mü°teri, °artnamede yazılı süre içinde ta°ınmaz malları namına tescil ettirmeye mecburdur. Aksi takdirde mü°teri, vukua gelecek hasar, zarar, fuzuli i°gal ve diğer sebeplerle idareden bir talepte bulunamaz.

MÜŞTERİNİN SÜRESİ İÇİNDE TAŞINIR MALLARI TESLİM ALMAMASI:

Madde 59 - Ta°ınır mallar, bedeli ödendiği halde °artnamedeki süre içinde teslim alınmaz ise, idare bunları mü°teri hesabına bu Kanun hükümleri dairesinde satmaya yetkilidir. Malların süresi

içinde teslim alınmaması ve ikinci defa satılması sebebiyle tahakkuk edecek masraflar, varsa idarenin diğer alacakları, ikinci satı° bedelinden mahsup edildikten sonra, geri kalan kısmı, ilk müracaatında verilmek üzere mü°teri namına emanet hesabına alınır. Satı° bedeli idarenin masraflarını ve alacaklarını kar°ılamazsa, farkı teminattan mahsup edilir ve artanı mü°teriye geri verilir.

Sözle°menin akdedilmi° olması halinde feshedilerek yukarıdaki hükümlere göre i°lem yapılır.
İDARENİN GÖREV VE SORUMLULUĞU :

Madde 60 - İdare 57 nci maddede yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine dü°en görevleri yapmak ve ta°ınmaz malların satımında, ferağa ait i°lemleri tamamlamak, °artnamede belirtilen sınır ve evsafa göre satılan malları mü°teriye teslim etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde, müteahhit veya mü°teri, sürenin bitmesinden itibaren en çok 15 gün içinde, 10 gün müddetli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek °artıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde teminat geri verilir. Müteahhit veya mü°teri, ihaleye girmek ve teminat vermek için yaptığı masrafları istemeye hak kazanır.

Tebliğatın 32 nci maddedeki sürede yapılmamasından dolayı idarenin zararına sebep olanlar hakkında kanuni i°lem yapılır.

SÖZLEŞME YAPILMASI VE KESİN TEMİNAT ALINMASI ZORUNLU OLMAYAN HALLER :

Madde 61 - 57 nci maddede yazılı süre içinde taahhüdün °artname hükümlerine göre yerine getirilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN SÖZLEŞMENİN BOZULMASINA NEDEN OLMASI:

Madde 62 - Sözleşme yapıldıktan sonra 63 üncü maddede yazılı hükümler dı°ında müteahhit veya mü°terinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, °artname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya mü°terinin borcuna mahsup edilemez.

SÖZLEŞMEDE BELİRTİLEN İŞİN ARTIŞ VE EKSİLİŞİ :

Madde 63 - Yapım i°lerine ait bir sözleşmenin uygulanması sırasında ke°if ve sözleşmede öngörülmeven i° artı°ı veya eksili°i zorunlu hale gelirse, müteahhit, ke°if bedelinin %30 oranına kadar olan değı°ikliği, süre hariç, sözleşme ve °artnamesindeki hükümler dairesinde yapmakla yükümlüdür.

Ke°if bedeli artı°ının %30'u geçmesi halinde sözleşme feshedilir. Ancak, bu durumda müteahhit i°in ke°if bedeli ve %30 ke°if artı°ının kar°ılığı i°leri sözleşme ve °artnamesindeki hükümler çerçevesinde yapmaya zorunludur. Taahhüdün %30 ke°if artı°ı ile bitmemesi ve tasfiye edilmesi halinde müteahhit, idareden hiçbir masraf ve tazminat isteyemez.

%30 oranından fazla artı°; temel, tünel ve benzeri i°ler ile tabii afetler gibi nedenlerden ileri gelmi° ise; idarenin isteği, müteahhidin kabulü ve ilgili bakanın onayı ile süre hariç, aynı sözleşme ve °artname hükümleri içinde %30'u geçen i°ler de aynı müteahhide yaptırılabilir.

Ke°if bedelinin %70 inden daha dü°ük bedelle tamamlanacağı anla°ılan i°lerde, müteahhit i°i bitirmeye zorunludur. Bu durumda, müteahhide, belgelemek °artı ile yapmı° olduğu gerçek giderlerine kar°ılık olarak, ihale bedelinin %70'i ile yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının %5'ine kadar ödeme yapılabilir.

KİRALARDA SÖZLEŞME SÜRESİ:

Madde 64 - Kiraya verilecek ta°ınır ve ta°ınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve °ebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve °ebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme i°lerinde, önceden Maliye Bakanlığından izin alınması °arttır. Katma bütçeli idarelerde bu izin, idarelerin bağlı buldukları bakanlıktan alınır. Özel İdare ve belediyeler için kendi özel kanunları uygulanır.

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme i°lerinde, kira bedeli her yıl °artname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edilir.

SU ÜRÜNLERİ İSTİHSALİ HAKKI KİRALARINDA SÜRE:

Madde 65 - Dalyan, voli yerleri, doğal ve yapay göller, barajlar, havuzlar, nehirler ve nehir ağzlarındaki sular, av yerleri ile deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kiralanmasında be° yıla kadar sözleşme yapmaya idareler yetkilidir.

Ancak, kiracı tarafından kurulacak ve tesisat yapılacak olan üretme yerleri onbe° yıla kadar kiraya verilebilir.

Bu madde kapsamına giren kira i°lerinde, kira bedeli her yıl °artname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit olunur.

SÖZLEŞMENİN DEVRİ:

Madde 66 - Sözleşme, ita amirinin yazılı izni ile ba°kasına devredilebilir. Ancak, devir alacaklarda ilk ihaledeki °artlar aranır. İzinsiz devir yapılması halinde, sözleşme bozulur ve müteahhit veya mü°teri hakkında 62 nci madde hükümleri uygulanır.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN ÖLÜMÜ:

Madde 67 - Müteahhit veya mü°terinin ölümü halinde, yapılmı° olan i°ler tasfiye edilerek kesin teminatı ve varsa sair alacakları varislerine verilir. Ancak, idare varislerden istekli olanlara, ölüm tarihinden itibaren 30 gün içinde kesin teminat verilmesi °artıyla sözleşmeyi devredebilir.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN İFLASI HALİ:

Madde 68 - Müteahhit veya mü°terinin iflas etmesi halinde sözleşme bozulur.

Bundan bir zarar doğarsa 62 nci maddeye göre işlem yapılır.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN AĞIR HASTALIĞI, TUTUKLULUK VEYA MAHKUMİYET HALİ:

Madde 69 - Müteahhit veya mü°teri sözleşmenin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır hastalık, tutukluluk veya hürriyeti bağlayıcı bir ceza nedeni ile taahhüdünü yapamayacak duruma girerse, bu hallerin oluşundan itibaren 30 gün içinde ilgili idarenin kabul edeceği birini vekil tayin etmek °artıyla taahhüdüne devam edebilir.

Eğer müteahhit veya mü°teri kendi serbest iradesi ile vekil tayin etmek imkanından mahrum ise, yerine ilgililerce aynı süre içinde genel hükümlere göre bir kayyum tayin edilmesi istenebilir.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmaması halinde sözleşme bozulur. Bundan bir zarar doğarsa 62 nci maddeye göre işlem yapılır.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN BİRDEN FAZLA OLMASI HALİ:

Madde 70 - Birden fazla gerçek veya tüzelki°i tarafından birlikte yapılan taahhütlerde, müteahhitlerden veya mü°terilerden birinin ölümü, iflası, tutuklu veya mahkum olması gibi haller sözleşmenin devamına engel olmaz.

Birlikte yapılan taahhütlerde müteahhitlerden biri idareye (pilot firma) olarak bildirilmi° ise, pilot firmanın °ahıs veya °irket olmasına göre ölüm, iflas veya dağılma hallerinde sözleşme kendiliğinden sona erer. Ancak, diğer müteahhitlerin teklifi ve idarenin uygun görmesi halinde sözleşme yenilenerek i°e devam edilir.

Birlikte yapılan taahhütlerde gruba dahil pilot firmadan ba°ka herhangi bir ortak °ahsın ölümü veya ortak °irketin herhangi bir sebeple dağılması halinde, pilot firma ve grubun diğer ortakları, teminat dahil i°in o ortağa yüklediği sorumlulukları da üzerlerine alarak i°i bitirirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM: İHALE USULLERİNE TABİ OLMAYAN İŞLER

İHTİYAÇLARIN KAMU KURULUŞLARINDAN KARŞILANMASI :

Madde 71 - A°ağıda belirtilen durumlarda ihale i°leri Maliye Bakanlığının uygun görü°ü alınarak kıymet takdiri suretiyle yapılır.

1. Bu Kanun kapsamına giren idarelerin kendi aralarında yaptıkları ihale i°leri,

2. (1) numaralı fıkrada belirtilen idarelerin her türlü ihtiyaçlarının;

a) Bu idarelere bağlı sabit veya döner sermayeli müesseseler ve özel bütçeli idarelerin kurdukları birliklerden,

b) Kamu iktisadi te°ebbüsleri ile sermayesinin yarısından fazlası tek ba°ına veya birlikte Devlete, kamu iktisadi te°ebbüslerine veya mahalli idarelere ait kuruluşlardan,

c) Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulmuş olan vakıflar ile sermayesinin yarısından fazlası bu vakıflara ait olan kuruluş, şirket ve müesseselerden,

d) Özel kanun ile kurulan tüzelkişiliğe sahip ve ortaklarının veya kanunların öngördüğü durumlarda ortak olmayanların ürünlerini alan, işleyen, değerlendiren iyileştiren, satan, üretim ihtiyaçlarına yarayan araç ve gereçleri sağlayan ortaklıklar ve bunlara ait birliklerden,

e) Özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzelkişiliğe sahip kuruluşlardan,

Temini ile ilgili ihale işleri.

(2) numaralı fıkranın uygulanmasında, ihale konusu mal ve hizmetlerle, taahhüt işlerinin bizzat o kuruluşlar tarafından üretilmesi ve yapılması zorunludur. Ancak, bu fıkrada yazılı olup kuruluş amaçları temel gıda ve günlük tüketim maddelerini alıp satmak olan kuruluşlar bakımından, sözü edilen günlük gıda ve tüketim maddeleri; sanayi kuruluşları bakımından da, imal edilecek mamullerin bünyesine giren hammadde, yarı mamul, devre elemanları, aksesuar, yardımcı özel teçhizat ve bir bütün halinde kurulacak tesislerde kullanılan ve kuruluşun imalat sahasına girmeyen makine, teçhizat için bizzat üretim ve yapılmış artı aranmaz.

Bu usulle yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım ve taahhüt işlerinin kıymet takdirleri satış fiyatları Devletçe veya görevli mercilerce tespit olunanlar için bu fiyatlar esas alınmak suretiyle, fiyatları bu şekilde tespit olunmayanlar için ise 9 uncu maddedeki usule göre alıcı kuruluşlarca yapılır.

Satış fiyatları Devletçe veya görevli mercilerce tespit olunan mallar, dağıtım yapan kuruluşlarda bulunmadığı belgelenmek suretiyle bu fiyatlarla en yakın piyasadan da satın alınabilir.

İdarelere zorunluluk yükleyen özel hükümler saklıdır.

KAMU YARARINA ÇALIŞAN DERNEKLERE TAŞINMAZ MALLARIN SATIMI:

Madde 72 - Kamu yararına çalışan derneklere, kuruluş gayelerine uygun olarak kullanılmak üzere, Hazinesinin özel mülkiyetinde kayıtlı bulunan ve kamu hizmetlerine tahsisli olmayan taşınmaz malları, satış tarihindeki alım satım rayıcı nazara alınarak kıymet takdiri suretiyle satılabilir.

Bu yolla edinilen taşınmaz mallar verilmiş maksadında kullanılamaz ve satılamaz.

Beş yıl içinde kuruluş gayesine uygun olarak kullanılmadığı takdirde, taşınmaz mal, satış bedeli üzerinden Hazinece geri alınır.

TARİHİ VE BEDİİ DEĞERİ OLAN TAŞINMAZ MALLARIN KİRAYA VERİLMESİ:

Madde 73 - Tarihi ve bedii değeri olan taşınmaz mallar Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşü alınarak, Maliye Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte tespit olunacak esas ve şartlara göre, Maliye Bakanlığınca kiraya verilebilir.

Vakıflara ait özel hükümler saklıdır.

TARİHİ VE BEDİİ DEĞERİ OLMAYAN TAŞINMAZ MALLARLA İLGİLİ İŞLEMLER:

Madde 74 - Tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinesinin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

ECRİMİSİL VE TAHLİYE :

Madde 75 - Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz* malların, gerçek ve tüzelkiilerce iğali üzerine, fuzuli °agilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, 13 üncü maddesinde gösterilen komisyonca takdir tespit edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin iğalden dolayı bir zarara uğramı° olması gerekmez ve fuzuli °agilin kusuru aranmaz.

Ecrimisil fuzuli °agil tarafından rızaen ödenmez ise, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, iğalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır.

İğal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.

MAHALLİ KOMİSYONLARIN YETKİLERİ:

Madde 76 - Taşınır ve taşınmaz malların satışı, kira, trampa edilmesi ve mülkiyetin gayri ayni hak tesislerinde, mahalli komisyonların ne miktara kadar ihaleye صلاحیyetleri oldukları, her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilir

KIZILAY DERNEĞİNDE YAPILACAK ALIMLAR:

Madde 77 - Kızılay derneğinde bulunan ilaçlarla, sağlık araç ve gereçleri, idarelerce doğrudan doğruya satın alınabilir.

İLAÇ VE GEREÇ SAĞLANMASI:

Madde 78 - Kanunlar gereğince tedavisi sağlanan kişilerin kullanması gereken ilaç ve gereçlerin, ilgililer tarafından eczanelerden alınması halinde, idarelerle eczaneler arasında yapılacak anlaşmalar Maliye Bakanlığınca tespit edilecek esas ve usullere göre yapılır.

DIŞ ÜLKELERDEKİ KURULUŞLARIN İHTİYAÇLARI:

Madde 79 - İdarelerin yabancı ülkelerdeki kuruluşlarının yerel ihtiyaçlarının karşılanmasında taşınır ve taşınmaz malların alım, satım, kiralama ve kiraya verilmesinde uygulanacak esaslar Dışişleri, Milli Savunma, Maliye ve Bayındırlık bakanlıklarınca düzenlenecek bir yönetmelikle tespit edilir.

YURT DIŞINDA BULUNAN GEMİ VE UÇAKLARIN İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI :

Madde 80 - Yurt dışında bulunan gemi ve uçakların o yerden sağlanması zorunlu olan ihtiyaç maddelerinin alımı ile acele onarımlarının vesair giderlerinin yapılmasına ilişkin esaslar, Maliye ve Milli Savunma bakanlıklarınca müŐtereken hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

EMANET SURETİYLE YAPILACAK İŞLER:

Madde 81 - AŐaĐıda yazılı işler, ita amirlerince idare görevlilerinden oluŐturulacak emanet komisyonları eliyle emaneten yaptırılabilir.

- a) Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilen miktarı geçmeyen yapım, bakım ve onarım işleri,
- b) İdarenin yeterli iŐgücü, makine, araç, gereç ve taŐıtlara sahip olması halinde ve ihaleye konulması faydalı görülmeyen yapım ve taŐıma işleri,
- c) Köy kalkınması ile ilgili yapım işleri,
- d) İstihkamların yapımı ve onarımı ile garnizonların altyapı işleri,
- e) Gizliliği olan işlerle yasak bölgelerde ve orman içindeki yapım ve taŐıma işleri,
- f) Toprak koruma, arazi iyileŐtirme ve orman amenajman işleri,
- g) Can ve mal kaybı tehlikesi nedeniyle acele olarak gerçekteŐtirilmesi gereken yapım ve onarım işleri,
- h) Sözleşmenin bozulması veya tasfiye edilmesi nedeniyle bitirilmemiŐ olup, süratle bitirilmesinde zorunluluk görülen işlerin tamamlanması,
- i) Liman yapımı ve geniŐletilmesi, tarama yapılması, ulaşım güvenliği için batıkların çıkarılması ve dolgu işleri,
- j) Silahlı Kuvvetlerle, güvenlik kuvvetlerinin araç ve gereçlerinin yapım, onarım ve bakımı,
- k) Parasal baĐıŐ dışındaki halk katkısının önem taŐıması nedeniyle ihaleye konulmadan yaptırılmasında idaresince yarar görülen işler,
- l) İhaleye konulmasına imkan bulunmayan veya ihaleye konulduğu halde istekli çıkmayan ve beklemeye de tahammülü olmayan işler,
- m) Demiryolu yapımında balast ve yol malzemesinin döŐenmesi işleri,
- n) Telgraf, telefon ve enerji hatlarının çekilmesi işleri,
- o) Tuz çıkarma işleri,

p) (Ek bent: 02/03/1984 - 2990/9 md.) İlköğretim kurumları ve tesisleri ile ilköğretim öğretmen konutları yapım, onarım ve bakım işleri.

Yukarıda belirtilen işler için işi yürütmekle görevli emanet komisyonları geçici süre ile işi çalıştırabileceği gibi işin bünyesine giren gerekli madde, araç ve gereçleri öncelikle bunları kendileri üreten veya yapan ve sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte Devlete, kamu iktisadi teşebbüslerine veya belediyelere ait olan kuruluşlardan doğrudan doğruya tarife, yoksa piyasa satış bedelleri üzerinden alabilirler. Bu suretle sağlanması mümkün olmayan madde, araç ve gereçler teklif alınmak ve piyasa satış değerlerine uygunluğu belgelenmek suretiyle piyasadan sağlanır,

Bu usulle yaptırılmasında gerek ve yarar görülen işler nevi itibarıyla kısımlara ayrılmak suretiyle, araya bir müteahhit girmeksizin taahhütlere de yaptırılabilir,

(Değişik fıkra: 02/03/1984 - 2990/9 md.) Nevi itibarıyla kısımlara ayrılarak taahhütlere verilen işlerde: gerekli görülen malzeme taahhüt tarafından temin edilmek suretiyle iş yaptırılabilir.

Emanet komisyonları eliyle yapılabilecek işlere ait uygulama esasları, Milli Savunma, Maliye, Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Köy İşleri ve Kooperatifler bakanlıklarınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

Yukarıdaki bentlerde sayılan işlerle ilgili olarak idarelere zorunluluk yükleyen özel hükümler saklıdır.

ULUSLARARASI ANTLAŞMALAR UYARINCA YAPILACAK İŞLER :

Madde 82 - Uluslararası antlaşmalar uyarınca Türkiye'de yapılacak ve karşılıkları yabancı Devlet veya Uluslararası kuruluşlarca sağlanacak işler, özel kanun, kararname ve antlaşmalar hükümlerine göre yürütülür.

DÖRDÜNCÜ KISIM: İHALE İŞLERİNDE YASAKLAR VE SORUMLULUKLAR

YASAK FİİL VE DAVRANIŞLAR :

Madde 83 - İhale işlemlerinin hazırlanması, yürütülmesi ve sonuçlandırılması sırasında;

a) Hile, desise, vait, tehdit, nüfuz kullanma ve çıkar sağlama suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

b) Açık teklif ve pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde isteklileri tereddüde düşürecek veya rağbeti kırarak söz söylemek ve istekliler arasında anlaşmaya çağırma iması edecek ihtar ve davranışlarda bulunmak veya ihalenin doğruluğunu bozacak biçimde görüşme ve tartışma yapmak,

c) İhale işlemlerinde sahte belge veya sahte teminat kullanmak veya kullanmaya teşebbüs etmek, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmemek, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapmak veya işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, Yasaktır.

İDARELERCE İHALELERE KATILMAKTAN GEÇİCİ YASAKLAMA:

Madde 84 - 83 üncü maddede belirtilen fiil veya davranı°larda buldukları anla°ılanlar, bu fiil ve davranı°lar ihale safhasında vaki olmu°sa idarelerce o ihaleye i°tirak ettirilmeyecekleri gibi fiil veya davranı°larının özelliğine göre ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir. Kararı veren idareler, bu kararı, Resmi Gazete'de ilan ettirirler. Bu kararlar ilgililerin müteahhitlik siciline de i°lenir. İhalelere katılmaktan yasaklananlar, yasaklı oldukları süre içinde diğer idarelerce yapılacak ihalelere de müteahhit veya mü°teri sıfatıyla katılamazlar.

Haklarında bu yolda i°lem yapılanların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu tespit edilen tüzel ki°ilere de aynı müeyyide uygulanır.

Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve °artname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya mü°teriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete'de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.

İhaleyi yapan idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler.

CEZA SORUMLULUĞU VE SONUÇLARI:

Madde 85 - 83 üncü maddenin (c) bendinde yazılı fiil ve davranı°ları bu durumları i° tamamlandıktan ve kabul i°lemi yapıldıktan sonra anla°ılmı° olsa dahi tespit edilenler ile, o i°teki ortak veya vekilleri haklarında ceza kovu°turması yapılır; hükmolunacak ceza ile birlikte bir yıldan üç yıla kadar bütün ihalelere girmekten mahkeme kararı ile yasaklanırlar.

Bu Kanun kapsamına giren i°lerden dolayı haklarında Türk Ceza Kanununun 342 nci maddesi ile son soru°turmanın açılmasına karar verilen müteahhitlere, yargılama sonuna kadar, hiçbir suretle yeni i° verilmez.

Bu Kanun kapsamına giren i°lerden dolayı haklarında Türk Ceza Kanununun 339 340 ıncı maddeleri ile son soru°turmanın açılmasına karar verilen kontrol te°kilatı mensupları, yargılama sonuna kadar görevden uzakla°tırılırlar.

(Deği°ik fıkra: 02/01/2003 - 4782 S.K./4. md.) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitabının Üçüncü Babının Üçüncü Faslında yer alan rü°vet verme suçu ile 339, 340 ve 342 nci maddelerine göre, bu Kanun kapsamındaki suçlar nedeniyle haklarında tekerrür hükümleri uygulananlar, mesleklerini icradan men olunurlar ve herhangi bir ad altında müteahhitlik yapamazlar.

Bu mahkumiyete ili°kin kararlar, ilgililerin meslek ve müteahhitlik sicillerine i°lenir.

GÖREVLİLERİN SORUMLULUĞU:

Madde 86 - İhale, muayene ve kabul komisyon veya heyetlerinin ba°kan ve üyeleri ile diğer ilgililer, görevlerini kanuni gereklere göre tarafsızlıkla yapmadıkları ve taraflardan birinin zararına yol açacak ihmâl ve kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde haklarında

disiplin cezası uygulanacağı gibi, fiil ve davranışlarının özelliğine göre ceza kovuşturması da yapılır. Ayrıca, tarafların bu yüzden uğradıkları zarar ve ziyan da kendilerine ödettilir.

HİLELİ İNŞAAT VE ONARIM :

Madde 87 - Gayrimenkullerin yapım ve onarımlarında kesin kabul tarihinden itibaren 5 yıl içinde malzemenin hileli olmasından veya yapım ve onarımın teknik icaplara uygun olarak yapılmamasından ortaya çıkan zarar ve ziyan, Borçlar Kanununun 360 ıncı maddesi gereğince ve 363 üncü maddesindeki sürede müteahhide ikmal ve tazmin ettirilir.

İdareler be° yıllık sürede ortaya çıkacak zarar ve noksanları tespit ile gereğinin yapılması için durumu ilgili mercilere bildirmekle ödevlidirler.

İ°in nezareti kendisine tevdi edilen mühendis, mimar ve memurlar hakkında da ayrıca bu Kanunun 86ncı maddesi uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM: ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

ERKEN BİTİRME PRİMİ:

Madde 88 - "artname ve sözleşmesinde tespit edilecek sürelerden önce tamamlanmasında idarelerce yarar görülen yapım i°lerinde, esasları °artnamede tespit edilmek üzere müteahhitlere erken bitirme primi verilebilir. Süre uzatımı verilen i°lerde hiç bir surette bu tür prim verilemez.

ÖZELLİĞİ BULUNAN İŞLER:

Madde 89 - (Değışik madde: 02/03/1984 - 2990/10 md.)

Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasının mümkün olamayacağı haller ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve Emniyet Genel Müdürlüğünün yeniden te°kilatlanması, silah, araç ve gereçlerinin modern teknik gelişmelere uygun °ekilde yenile°tirilmesi ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Stratejik Hedef Planının gerçekleştirilmesi için temin edilecek mal ve hizmetlerin ihalesinde; ilgili bakanlığın teklif edeceği ihaleler için bu Kanun hükümleri dışında kalınmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Bu ihalelerde uygulanacak usul ve esaslar idarelerince hazırlanarak ilgili bakanın onayı ile belirlenir.

TARIM VE ORMAN ÜRÜNLERİNDE TERCİHLİ USULLER VE TEKEL MADDELERİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER :

Madde 90 - Tarım ve orman ürünlerinin üretim, imal, kesme, toplama, ta°ıma gibi i°lerinde ve bu ürünlerin satı°larında uygulanacak tercihli usullerle, tekel maddelerinin satımı ve tekelle ilgili ürünlerin üreticiden alımı hakkında, özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

MUAYENE VE KABUL İŞLEMLERİ :

Madde 91 - Teslim edilen mal, hizmet, yapım veya yapılan i°in muayene ve kabul i°lemleri, idarelerce kurulacak en az üç kişilik muayene ve kabul heyetleri tarafından yapılır.

Muayene ve kabul i°lemlerinin nasıl yapılacağı, Milli Savunma, Maliye ve Bayındırlık bakanlıklarınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

SÜRELERİN HESABI:

Madde 92 - Bu Kanunda yazılı sürelerin hesaplanmasında hüküm bulunmayan hallerde, Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

TEBLİGAT:

Madde 93 - Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

ALTINCI KISIM: SON HÜKÜMLER

BAŞLAMIŞ OLAN İŞLER:

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı yapılmak suretiyle başlamış olan ihale işlemleri ilgili olduğu kanun ve usullere göre sonuçlandırılır.

TÜZÜK VE YÖNETMELİKLER :

Geçici Madde 2 - Bu Kanuna göre çıkarılacak tüzük, ertname esasları ve yönetmelikler Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanır ve Resmi Gazete ile yayımlanır.

Bunların yürürlüğe konulmasına kadar idareler, mevcut esaslar ve yönetmelik hükümlerini uygulamaya devam ederler.

KALDIRILAN HÜKÜMLER:

Madde 94 - a) 02/06/1934 tarih ve 2490 sayılı Kanun ile bu Kanunda ek ve değişiklikler yapan kanunlar,

b) (Değişik bent: 09/11/1983 - 2944/1 md.) Diğer Kanunların (15/07/1964 tarih ve 500 sayılı Kanun ile 22/10/1981 tarih ve 2542 sayılı Kanun hariç) bu Kanuna uymayan hükümleri.

Yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK :

Madde 95 - Bu Kanun 1 Ocak 1984 tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME :

Madde 96 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.